

Ústredie ľudovej umeleckej výroby (ÚĽUV)

Mgr. Alena Pastorková

Tel.: +421 905 370 680

E-mail: alena.pastorkova@uluv.sk

Web: www.uluv.sk

Tlačová správa, 5. 12. 2024
Asunción, Paraguaj

Škola remesiel ÚĽUV bola zaradená do Zoznamu dobrých praktík ochrany nehmotného kultúrneho dedičstva UNESCO.

19. zasadnutie Medzivládneho výboru Dohovoru na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva UNESCO, ktoré sa koná v termíne od 2. do 7. decembra 2024 v hlavnom meste Paraguaja, Asunción, prinieslo Slovenskej republike historický úspech. Po prvýkrát bola do **Zoznamu dobrých praktík ochrany nehmotného kultúrneho dedičstva** zaradená aktivita **Škola remesiel ÚĽUV**, ktorú Medzivládny výbor schválil vo štvrtok, **5. decembra 2024**.

Škola remesiel ÚĽUV je od jej založenia v roku 1999 miestom odovzdávania remeselných znalostí a zručností. Hlavným zámerom tohto projektu je uchovávať a rozvíjať tradičné remeslá ako súčasť kultúrneho dedičstva. Deje sa tak prostredníctvom troch regionálnych centier remesiel (RCR) – od roku 1999 v Bratislave, od roku 2005 v Banskej Bystrici a od roku 2013 v Košiciach – ktoré sú kontaktnými pracoviskami s poradenskou a vzdelávacou činnosťou špecializujúcou sa najmä na regionálne a zanikajúce remeselné techniky.

Slovenská republika po prvýkrát podala návrh na výber do **Zoznamu dobrých praktík ochrany nehmotného kultúrneho dedičstva**. Tento zoznam obsahuje programy, projekty a aktivity, ktoré príkladným spôsobom podporujú ochranu a rozvoj nehmotného kultúrneho dedičstva a najlepšie odrážajú princípy a ciele UNESCO Dohovoru na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva. Okrem Slovenska podali návrh na včlenenie do tohto zoznamu Ukrajina (Program na ochranu tradície hudobných nástrojov kobzy a ninery) a Omán (Mládežnícky výcvikový program pre jachtárov). Na rozdiel od Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva, kde bolo podaných až 53 nominácií na zápis (Slovenská republika má na tomto zozname 9 prvkov), Zoznam dobrých praktík ochrany nehmotného kultúrneho dedičstva nie je v centre záujmu členských štátov. Deje sa tak napriek tomu, že na poli ochrany nehmotného kultúrneho dedičstva plní podstatne dôležitejšiu úlohu práve vďaka záchovným a ochranným opatreniam, ktoré jednotlivé zápisy ponúkajú ako nasledovaniahodné vzory dobrej praxe.

Na príprave návrhu, ktorý bol vďaka kvalitnému vypracovaniu Medzivládnym výborom vyzdvihnutý ako príkladný, spolupracovali odborníci z Ústredia ľudovej umeleckej výroby, Slovenského ľudového umeleckého kolektívu – Centra pre tradičnú ľudovú kultúru, Slovenskej akadémie vied a Ministerstva kultúry SR.

Slovenskú delegáciu na rokovaníach Medzivládneho výboru na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva tvoria: Anna Plassat Muríňová – veľvyslankyňa pri Stálej delegácii UNESCO v Paríži, Mário Maruška – štátny tajomník Ministerstva kultúry SR, Barbora Morongová – riaditeľka Odboru živého dedičstva a kultúry znevýhodnených skupín obyvateľstva Ministerstva kultúry SR, Ľubica Voľanská z Ústavu etnológie a sociálnej antropológie SAV, externá spolupracovníčka Centra pre tradičnú ľudovú kultúru pri SĽUK-u a Jana Ambrózová, ktorá zastupuje v rámci ICH NGO Fóra Národopisnú spoločnosť Slovenska.

Ústredie ľudovej umeleckej výroby (ÚĽUV) vykonáva a podporuje aktivity vedúce k zachovaniu a rozvíjaniu tradičných remesiel a ľudovej umeleckej výroby v súčasných podmienkach. Riadi regionálne centrá remesiel, vykonáva múzejnú, dokumentačnú, výstavnú a edičnú činnosť. Vzájomnou spolupracou s výrobcami a dizajnérmi trvale podnecuje vznik nových diel. Viac o aktivitách ÚĽUV-u: www.uluv.sk.

Ústredie ľudovej umeleckej výroby (ÚĽUV)

Mgr. Alena Pastorková

Tel.: +421 905 370 680

E-mail: alena.pastorkova@uluv.sk

Web: www.uluv.sk

Slovensko bolo v roku 2022 prvýkrát v histórii zvolené do 24-členného Medzivládneho výboru, vďaka ktorému sa, okrem inej agendy, aktívne podieľa na rozhodovacom procese pri zápisoch do zoznamov nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva. Mandát Slovenska vo výbore trvá 4 roky.

Prvky, ktoré má Slovenská republika zapísané v Reprezentatívnom zozname NKD ľudstva UNESCO:

Fujara – hudobný nástroj a jeho hudba (2005)

Terchovská muzika (2013)

Gajdošská kultúra (2015)

Bábkarstvo na Slovensku a v Česku (2016)

Horehronský viachlasný spev (2017)

Modrotlač (2018)

Drotárstvo – remeslo a umenie (2019)

Sokoliarstvo – živé dedičstvo ľudstva (2021)

Tradiície spojené s chovom koní Lipican (2022)

Ďalšie informácie na stránkach:

<https://www.ludovakultura.sk/>

<https://ich.unesco.org/en/19com>

<https://uluv.sk/podujatia/skola-remesiel-uluv/>

Ústredie ľudovej umeleckej výroby je štátna príspevková organizácia zriadená Ministerstvom kultúry SR.

Ústredie ľudovej umeleckej výroby (ÚĽUV) vykonáva a podporuje aktivity vedúce k zachovaniu a rozvíjaniu tradičných remesiel a ľudovej umeleckej výroby v súčasných podmienkach. Riadi regionálne centrá remesiel, vykonáva múzejnú, dokumentačnú, výstavnú a edičnú činnosť. Vzájomnou spoluprácou s výrobcami a dizajnérmi trvale podnecuje vznik nových diel. Viac o aktivitách ÚĽUV-u: www.uluv.sk.